

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Екологічне право України».

Індивідуальні завдання передбачають можливість підготовки таких завдань:

(1) реферування новітніх наукових статей або авторефератів дисертаційних досліджень

Реферування – це процес аналітично-синтетичного опрацювання інформації, що полягає в аналізі первинного документу, знаходженні найвагоміших у змістовому відношенні даних (основних положень, фактів, доведень, результатів, висновків тощо). Процес реферування – низка логічних операцій, таких як: оцінка, відбір, аналіз та узагальнення відомостей, що містяться в первинному документі.

Наукові статті чи автореферати підбираються самостійно та повинні відповідати темі відповідного семінарського (практичного) заняття або темі самостійної роботи, яка виноситься на це заняття. Статті та автореферати повинні бути видані за останні 5 років. Реферат не повинен бути цитатником тексту статті (автореферату), а містити власні узагальнення, системні висновки щодо даної публікації.

РЕФЕРУВАННЯ ОДНОЇ НАУКОВОЇ ПРАЦІ (СТАТТІ ЧИ АВТОРЕФЕРАТУ) ОЦІНЮЄТЬСЯ МАКСИМАЛЬНО В **2 БАЛИ**.

ПРИКЛАД ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання з Екологічного права України

Виконав студент групи ПР-31 Коваленко А. І.

ТЕМА. ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА.

Бондар. В. В. Розвиток екологічного права в світлі євроінтеграційних процесів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 32. Том. 2. С. 137-140. http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.32/part_2/31.pdf

У статті проаналізовано пріоритети на шляху до приведення екологічного права України у відповідність з екологічним правом Європейського Союзу.

Автором обґрунтовується, що саме в галузі регулювання відносин у сфері забезпечення екологічної безпеки необхідність вироблення оптимальної моделі міжнародно-правової взаємодії набуває першочергового характеру через єдність природних процесів і явищ і необхідність скоординованих заходів для їх регулювання. Серед цілей, які перед собою ставить ЄС і до яких має прагнути кожна держава, що має намір стати державою-членом, – високий рівень охорони й підвищення якості навколишнього середовища. Відповідно, розвиток екологічного права України на сучасному його етапі має відбуватися саме у світлі євроінтеграційних процесів.

Метою статті стало визначення головних пріоритетів на шляху до приведення екологічного права України у відповідність з екологічним правом ЄС, а також окреслення основних напрямів подальшого формування останнього, для того щоб уже на сьогодні мати можливість їх урахування Україною.

Загальні засади, на яких має ґрунтуватися в тому числі регулювання відносин у сфері реалізації екологічної політики ЄС, закріплено в Договорі про Європейський Союз, Договорі про функціонування Європейського Союзу, Хартії основних прав і в Європейській конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. На думку автора, для України пріоритетним є установлення основних закономірностей реалізації екологічних політик і практик у ЄС для їх перенесення до національної правової системи.

Аналізуючи процес становлення екологічного законодавства ЄС, автор вважає, що початком відліку можна брати Стокгольмську конференцію ООН 1972 р., на якій державами-

членами Європейського Економічного Співтовариства було прийнято Декларацію щодо програми дій із навколишнього середовища. У 70-х рр. ХХ ст. формувалася європейська концепція екологічного права. Балансування конкуруючих соціальних, економічних і природоохоронних інтересів стало елементом концепції стійкого розвитку, що є основною європейської політики.

На думку автора, екологічне право ЄС на сучасному етапі є всебічно розвиненим і передовим на протигагу позиції інших економічно розвинених держав (зокрема США та Японії). Позиція Співтовариства є орієнтиром в екологічній сфері для світового співтовариства. На сучасному етапі євроінтеграційного процесу головним орієнтиром для України є Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (Закон України про ратифікацію від 16.09.2014 р. № 1678-VII). Загалом та частина Угоди про асоціацію, яка стосується природоохоронних законодавчих документів, охоплює широкий спектр проблем, і серед них такі «важковаговики», як директиви про всеохопне запобігання й контроль забруднень, про захоронення відходів, про якість води, про очистку міських стічних вод і деякі інші. 21 серпня 2014 р. Мінприроди представило «Національну стратегію наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері охорони довкілля». Виконання цього міжнародно-правового зобов'язання України включає два етапи, а саме: (а) транспозицію, тобто перенесення, де це необхідно, положень відповідних джерел права ЄС (двадцяти дев'яти Директив і Регламентів ЄС, зазначених у Додатку ХХХ до Угоди про асоціацію) до законодавства України. Цьому повністю відповідає зобов'язання «прийняття національного законодавства та визначення уповноваженого (компетентного) органу (органів)», установлене окремо для кожного джерела права ЄС, наведеного в Додатку ХХХ до Угоди про асоціацію, з визначенням контрольних строків. Механізмом реалізації заходів із транспозиції, у тому числі інституційним, є Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, затверджена Законом України від 18 березня 2004 р. № 1629-IV; (б) імплементацію, тобто впровадження транспонованих положень у повсякденну практику регулювання як невід'ємної складової реалізації державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Автор статті робить висновок, що сьогодні тільки знання директив ЄС недостатньо. Передусім є необхідним розгляд екологічного права ЄС у більш широкому контексті завдань і зобов'язань, спрямованих на забезпечення стійкого розвитку, високого рівня захисту, процесів інтеграції, реалізації загальних принципів функціонування європейського співтовариства, забезпечення основоположних прав людини.

(2) формулювання практичної задачі на підставі аналізу конкретного судового рішення

Виконання завдання передбачає пошук судового рішення в Реєстрі (*реєстр судових рішень – електронний ресурс: <https://reyestr.court.gov.ua/>*), формулювання на його основі задачі і її розв'язання з посиланням на конкретні статті нормативно-правових актів (вирішення не обов'язково має збігатися з позицією судових інстанцій).

ФОРМУЛЮВАННЯ І РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧІ ОЦІНЮЄТЬСЯ МАКСИМАЛЬНО В 2 БАЛИ.

ПРИКЛАД ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

*Індивідуальне завдання з Екологічного права України
Виконав студент групи ПР-31 Коваленко А. І.*

ТЕМА. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ОХОРОНИ І ВИКОРИСТАННЯ НАДР.

1. Рішення суду - <http://reyestr.court.gov.ua/Review/27360807>

ВИЩИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД УКРАЇНИ

УХВАЛА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

"30" жовтня 2012 р.
Колегія суддів Вищого адміністративного суду України у складі:

К/9991/45956/12

головуючого
суддів:

Донця О.Є.,
Логвиненка А.О.,
Мороза В.Ф.,

розглянувши в попередньому судовому засіданні касаційну скаргу Державної служби геології та надр України на постанову Київського апеляційного адміністративного суду від 14.06.2012 року у справі за позовом Малого колективного підприємства «Ажур» до Державної служби геології та надр України про визнання протиправним та скасування наказу від 19.09.2011 року № 76,

в с т а н о в и л а:

У листопаді 2011 Малі колективне підприємство «Ажур» звернулося до окружного адміністративного суду м. Києва з позовом до Державної служби геології та надр України про визнання протиправним та скасування наказу від 19.09.2011 року № 76.

Постановою окружного адміністративного суду м. Києва від 11.04.2012 року у задоволенні позовних вимог Малому колективному підприємству «Ажур» було відмовлено.

Постановою Київського апеляційного адміністративного суду від 14.06.2012 року апеляційну скаргу Малого колективного підприємства «Ажур» було задоволено. Постанову окружного адміністративного суду від 11.04.2012 року скасовано та ухвалено нову постанову, якою позовні вимоги Малого колективного підприємства «Ажур» задоволено. Визнано протиправним та скасовано наказ Державної служби геології та надр України від 19.09.2011 року № 76 «Про анулювання, зупинення та поновлення дії спеціальних дозволів на користування надрами» в частині анулювання спеціального дозволу на користування надрами (реєстраційний номер 4953 від 27.03.2009 року), наданого Малому колективному підприємству «АЖУР».

У касаційній скарзі Державна служба геології та надр України, не погоджуючись з рішенням суду апеляційної інстанції, посиляючись на допущені судом порушення норм матеріального та процесуального права, просить скасувати рішення суду апеляційної інстанції та залишити в силі рішення суду першої інстанції.

Заслухавши доповідь судді-доповідача, колегія суддів вважає, що касаційна скарга Державної служби геології та надр України задоволенню не підлягає, оскільки рішення суду апеляційної інстанції постановлено з додержанням норм матеріального та процесуального права, правова оцінка обставинам у справі дана вірно, а доводи касаційної скарги є необґрунтованими і не дають підстав, які передбачені статтями 225-229 Кодексу адміністративного судочинства України для зміни чи скасування судового рішення.

Судами першої та апеляційної інстанцій встановлено, що Міністерством охорони навколишнього природного середовища України надано Малому колективному підприємству «Ажур» спеціальний дозвіл на користування надрами № 4953 від 27.03.2009 року на видобування піску Садового родовища Київської області з терміном дії 20 років.

За результатами перевірки Малого колективного підприємства «Ажур» з питань дотримання ним встановленого порядку, норм і правил ведення робіт, пов'язаних з геологічним вивченням та використанням надр, Державною організацією «Кіровська територіальна інспекція державного геологічного контролю за веденням робіт по геологічному вивченню та використанню надр» складено акт від 21.07.2011 року №145.

В ході перевірки Малого колективного підприємства «Ажур» встановлено, що протягом двох років з моменту отримання спеціального дозволу на користування надрами від 27.03.2009 року № 4953 позивачем не розпочато діяльності з розробки Садового родовища піску у Київській області.

Листом від 22.07.2011 року № 63 Позивач повідомив Державну організацію «Кіровська територіальна інспекція державного геологічного контролю за веденням робіт по геологічному вивченню та використанню надр» про свою незгоду щодо припинення його права користування надрами.

На підставі акту перевірки Державною службою геології та надр України видано наказ від 19.09.2011 № 76 «Про анулювання, зупинення та поновлення дії спеціальних дозволів на користування надрами», на підставі якого дію спеціального дозволу на користування надрами, наданого Малому колективному підприємству «Ажур», було анульовано.

Відповідно до частини 1 статті 13 Кодексу України про надра, користувачами надр можуть бути підприємства, установи, організації, громадяни України, а також іноземні юридичні особи та громадяни.

Згідно із частиною 1 статті 19 Кодексу України про надра, надра надаються у користування підприємствам, установам, організаціям і громадянам лише за наявності у них спеціального дозволу на користування ділянкою надр. Право на користування надрами засвідчується актом про надання гірничого відводу.

Частиною 2 статті 24 Кодексу України про надра встановлено, що користувачі надр зобов'язані: використовувати надра відповідно до цілей, для яких їх було надано; забезпечувати повноту геологічного вивчення, раціональне, комплексне використання та охорону надр; забезпечувати безпеку людей, майна та навколишнього природного середовища; приводити земельні ділянки, порушені при користуванні надрами, в стан, придатний для подальшого їх використання у суспільному виробництві; виконувати інші вимоги щодо користування надрами, встановлені законодавством України та угодою про розподіл продукції. Права та обов'язки користувача надр виникають з моменту отримання спеціального дозволу на користування надрами, а в разі надання права користування надрами на умовах угод про розподіл продукції - з моменту набрання чинності такою угодою, якщо інше не передбачено цією угодою. Користувач надр (інвестор), який отримав спеціальний дозвіл на користування надрами та гірничий відвід або уклав угоду про розподіл продукції, має виключне право здійснювати в його межах користування надрами відповідно до цього спеціального дозволу та угоди про розподіл продукції. Будь-яка діяльність, пов'язана з користуванням надрами в межах гірничого відводу, може здійснюватися тільки за згодою користувача надр (інвестора), якому він наданий.

Підпунктом 11 пункту 23 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 року № 615, передбачено, що право користування надрами припиняється Держгеонадрами безпосередньо або за поданням органів державного гірничого та санітарно-епідеміологічного нагляду, державного геологічного і екологічного контролю, органів місцевого самоврядування, органів державної податкової служби у разі, коли суб'єкт господарської діяльності протягом двох років, а щодо нафтогазоперспективних площ, родовищ нафти і газу - 180 календарних днів та газу (метану) вугільних родовищ - одного року з початку дії дозволу без поважної причини не розпочав користування надрами.

Відповідно до статті 26 Кодексу України про надра, право користування надрами припиняється у разі: 1) якщо відпала потреба у користуванні надрами; 2) закінчення встановленого строку користування надрами; 3) припинення діяльності користувачів надр, яким їх було надано у користування; 4) користування надрами з застосуванням методів і способів, що негативно впливають на стан надр, призводять до забруднення навколишнього природного середовища або шкідливих наслідків для здоров'я населення; 5) використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення інших вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування ділянкою надр; 6) якщо користувач без поважних причин протягом двох років, а для нафтогазоперспективних площ та родовищ нафти та газу - 180 календарних днів не приступив до користування надрами; 7) вилучення у встановленому законодавством порядку наданої у користування ділянки надр.

Право користування надрами припиняється органом, який надав надра у користування, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, у разі незгоди користувачів, - у судовому порядку.

Враховуючи, що Малим колективним підприємством «Ажур», листом від 22.07.2011 року № 63 було повідомлено Державну організацію «Кіровська територіальна інспекція державного геологічного контролю за веденням робіт по геологічному вивченню та використанню надр» про свою незгоду щодо припинення його права користування надрами, колегія суддів погоджується з висновком суду апеляційної інстанції щодо скасування наказу Державної служби геології та надр України від 19.09.2011 року № 76 «Про анулювання, зупинення та поновлення дії спеціальних дозволів на користування надрами» в частині анулювання спеціального дозволу на користування надрами (реєстраційний номер 4953 від 27.03.2009 року), наданого Малому колективному підприємству «АЖУР», оскільки його було прийнято з порушенням норм чинного законодавства, яке регулює спірні правовідносини.

Відповідно до частини 1 статті 220 Кодексу адміністративного судочинства України суд касаційної інстанції перевіряє правильність застосування судами першої та апеляційної інстанцій норм матеріального та процесуального права, правової оцінки обставин у справі і не може досліджувати докази, встановлювати та визнавати доведеними обставини, що не були встановлені в судовому рішенні, та вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу.

Керуючись статтями 220, 2201, 223, 224, 230, 231 Кодексу адміністративного судочинства України, колегія суддів,

у х в а л и л а:

Касаційну скаргу Державної служби геології та надр України - залишити без задоволення, а постанову Київського апеляційного адміністративного суду від 14.06.2012 року у справі за позовом Малого колективного підприємства «Ажур» до Державної служби геології та надр України про визнання протиправним та скасування наказу від 19.09.2011 року № 76 - без змін.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Головуючий
судді:

О.Є. Донець
О. Логвиненко
В.Ф. Мороз

2. Задача.

Колективне підприємство «Ажур» отримало спеціальний дозвіл на користування надрами № 4953 від 27.03.2009 р. на видобування піску з терміном дії 20 років. Однак, у зв'язку з фінансово-економічними проблемами, підприємство не здійснювало видобування піску протягом 2 років, що підтвердили результати проведеної перевірки Територіальною інспекцією державного геологічного контролю.

Рішенням Державної служби геології та надр України від 19.09.2011 р. анульовано дію дозволу на спеціальне використання надр, наданого КП «Ажур».

КП «Ажур» оскаржило до суду рішення Дергеонадра України про анулювання спеціального дозволу, оскільки не погоджується з припиненням його права користування надрами, про що 22.07.2011 р. письмово повідомило Дергеонадра України.

Дайте правовий аналіз ситуації. Вирішіть справу.

3. Вирішення задачі.

Відповідно до п. 23 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 року № 615 право користування надрами припиняється з підстав та у порядку, передбаченому Кодексом України про надра та Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності». Одною з підстав припинення права користування надрами відповідно до п.6 ч. 1 ст. 26 Кодексу України про надра є випадок, коли користувач без поважних причин протягом двох років, а для нафтогазоперспективних площ та родовищ нафти та газу - 180 календарних днів не приступив до користування надрами.

У випадку, який розглядається така ситуація мала місце, що документально підтверджено результатами перевірки.

Однак, крім матеріальної підстави, законодавство визначає також порядок припинення права користування надрами. Відповідно до ч. 2 ст. 26 Кодексу України про надра право користування надрами припиняється органом, який надав надра у користування, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, у разі незгоди користувачів, - у судовому порядку.

Оскільки КП «Ажур» добровільно не погодилось на припинення його права користування надрами, Держгеонадра України не вправі була самотійно в безспірному порядку приймати рішення про анулювання дозволу на користування надрами і, відповідно, припинення права користування надрами, а мала б звернутись з цим питанням до суду.

Таким чином, у вказаному випадку порушений порядок припинення права користування надрами, передбачений Кодексом України про надра. Позов КП «Ажур» повинен бути задоволений.

(3) підбір наукових джерел до тем, включених в програму курсу

Підбір наукових джерел можна здійснювати до будь-якої теми. Наукові джерела повинні відповідати саме цій темі, а не носити загальний характер. Список має включати 5 джерел (наукових статей, монографій, авторефератів дисертацій), оформлених відповідно до вимог бібліографічного опису. Перелік не повинен повторювати джерела, включені до списку рекомендованих у навчальному посібнику з курсу Екологічне право України. Публікації повинні бути за останні 5 років.

ПІДБІР НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ ДО ОДНОЇ ТЕМИ ОЦІНЮЄТЬСЯ МАКСИМАЛЬНО В 1 БАЛ.

ПРИКЛАД ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання з Екологічного права України

Виконав студент групи ПР-31 Коваленко А. І.

ТЕМА. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ.

1. Гуменюк Д. В., Войтюк Г. В. Поводження з відходами: вимоги Європейського Союзу і законодавства України. *Стандартизація. Сертифікація. Якість.* 2020. № 3. С. 26-29.

2. Федунь М. В. Правове регулювання поводження з відходами в рамках Європейського Союзу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2019. 18 с.

3. ...

4. ...

5. ...

(4) формулювання і розв'язання практичної задачі на підставі реальної ситуації

Виконання завдання передбачає:

- пошук і ознайомлення з конфліктними, суперечливими ситуаціями, випадками порушення екологічних прав та норм екологічного законодавства, які оприлюднені у відкритих електронних інформаційних джерелах (новинних сайтах, сайтах державних органів чи громадських організацій, мережі Facebook тощо);

- формулювання задачі (будь-яка задача включає: а) умови задачі – умовами є інформація про поєднання певних фактичних обставин (юридичних фактів); б) основне (основні) питання задачі);

- її розв'язання (а саме: а) установлення правового змісту фактичних обставин ситуації, б) надання власної правової оцінки наведеної ситуації із відповідними посиланнями на норми чинного законодавства).

ФОРМУЛЮВАННЯ І РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧІ ОЦІНЮЄТЬСЯ МАКСИМАЛЬНО В 3 БАЛИ.

ПРИКЛАД ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання з Екологічного права України

Виконав студент групи ПР-31 Коваленко А. І.

ТЕМА. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ОХОРОНИ І ВИКОРИСТАННЯ ЛІСІВ.

Двоє прикарпатців незаконно зрубали смереки та бук <http://firtka.if.ua/blog/view/dvoie-prikarpattsiv-nezakonno-zrubali-smereki-ta-buk-foto>

Задача.

Працівники патрульної поліції Яремчанського відділення поліції під час несення служби в одному з сіл зупинили автомобіль марки «ГАЗ-63», який перевозив лісодеревину без необхідних дозвільних документів.

Під час перевірки встановлено, що три хвойні дерева породи «смерека» товщиною стовбура 65 см. самовільно зрубав 41-річний мешканець одного з сусідніх сіл.

Дайте правовий аналіз ситуації. Вирішіть справу.

Вирішення задачі.

.....

Термін здачі завдань – день проведення семінарського заняття з відповідної теми.